

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 387/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen toimeentulotuen siirrosta Kelaan

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Krista Mikkosen /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 387/2016 vp:

Mihin toimeenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä varmistaakseen, että tieto kulkee Kelan ja kuntien välillä ja että jokaiselle sitä tarvitsevalle, erityisesti nuorelle, tehdään palvelutarpeen arviointi ja sosiaalityön suunnitelma?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Perustoimeentulotuen myöntäminen siirtyy vuoden 2017 alusta kunnilta Kansaneläkelaitokselle. Uudistuksen tarkoituksena on vähentää kuntien tehtäviä ja lisätä perustoimeentulotukea hakevien asiakkaiden yhdenvertaisuutta. Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen säilyy edelleen kunnan vastuulla.

Uudistuksen yhteydessä on pidetty erityisen tärkeänä huolehtia siitä, että asiakkaalla on edelleen mahdollisuus saada kunnan sosiaalihuollon palveluja niitä tarvitessaan. Sosiaalihuoltolain 35 §:n mukaan Kansaneläkelaitoksen tulee jo nykyisin ohjata sosiaalihuollon tarpeessa olevia asiakkaitaan kunnan sosiaalihuollon piiriin ja tarvittaessa ottaa yhteyttä kuntaan asiakkaan puolesta. Vuoden 2017 alusta voimaan tulevassa laissa on pyritty lisäämään kunnan ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyövelvoitteita toimeentulotuen tarkoituksen toteutumiseksi. Toimeentulotukilain 4 §:n perusteella Kansaneläkelaitoksen on neuvottava perustoimeentulotuen hakijoita kunnan sosiaalihuollon palveluista ja ohjattava asiakasta tarvittaessa henkilökohtaisesti hakeutumaan niiden piiriin. Lisäksi laki velvoittaa sekä kuntaa että Kansaneläkelaitosta henkilökohtaisen tapaamisen järjestämiseen.

Perustoimeentulotuen siirtäminen Kansaneläkelaitoksen toimeenpanemaksi ei muuta toimeentulotuen tarkoitusta tai myöntämisperusteita, joten myös toimeentulotuen alentamisharkinta säilyy laissa. Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee parhaillaan toimeentulotukilain muutosesitystä, jolla tarkennetaan viranomaisten tiedonkulkua koskevia säännöksiä alentamisharkintatilanteissa. Jos nuori kieltäytyy osallistumasta aktivointisuunnitelman tekemiseen tai häntä ei tavoiteta, kunta ilmoittaa tästä Kansaneläkelaitokselle, joka harkitsee toimeentulotuen alentamisen tarpeellisuuden. Kunta ja Kansaneläkelaitos toimivat tiiviissä yhteistyössä, ja tarkoituksena on saada yhteistyö toimimaan niin, että asiakkaat saavat tarvitsemansa avun ja ohjauksen palvelujen pariin.

Perustoimeentulotuen siirtoon valmistaudutaan Kansaneläkelaitoksessa Toimeentulotuki 2017-hankkeessa, jonka osana rakennetaan eTotu-niminen palvelu. Sen välityksellä kuntiin saadaan tieto asiakkaan sosiaalityön tarpeesta.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 387/2016 vp

Toimeentulotuen Kela-siirron vaikutuksia tullaan seuraamaan laajasti sekä Kansaneläkelaitoksessa että Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksessa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos seuraa erityisesti uudistuksen vaikutuksia asiakkaisiin, sosiaalityöhön ja muuhun palvelujärjestelmään. Tutkimushanke toteutetaan vuosina 2015-2018, ja ensimmäiset analyysit keinoista turvata asiakkaan tarvitsemat sosiaalityön palvelut on jo julkaistu.

Helsingissä 15.7.2016

Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula